

Statistik och sannolikhetslära, TNIU66

Tentamen, 23 mars 2023, Svar och lösningsskisser

1. Den vanliga populationsstandardavvikelsen blir $\sigma = \sqrt{2/3}$ respektive $\sigma = \sqrt{7/2}$. Den alternativa standardavvikelsen blir alltid noll.
2. Margareta: $3 \cdot 8 \cdot 5 = 120$ kombinationer. Eva: $3 \cdot (8 \cdot 7/2) \cdot 5 = 420$ kombinationer. Thomas: $3 \cdot (8 \cdot 7) \cdot 5 = 840$ kombinationer.
3. (a) Avläsning ur tabell vid två års ålder blir: $\mu = 13,5\text{kg}$, $\sigma = 1,5\text{kg}$. (b) Andelar är sannolikheter. $\Pr(X < 16) = \Pr(Z < 1,67) \approx 0,95254 \approx 95\%$. (c) Sök x så $\Pr(X > x) = 0,01$. Detta ger $(x - \mu)/\sigma = z_{0,99}$ med $x = \mu + z_{0,99}\sigma = 17,0\text{kg}$.
4. (a) S (b) F (c) S (d) F (e) F (f) F
5. Det är alternativhypotesen vi kan visa, $H_a : \pi > \pi_0 = 0,60$. Har $n = 228$, skattar $p = 160/228 = 0,70175$, kontrollerar $np(1-p) > 5$ så normalapproximationen kan användas. Testvariabeln är $z = (p - \pi_0)/\sqrt{\pi_0(1 - \pi_0)/n} = 3,136$ Utifrån alternativhypotesen får vi att det kritiska området ligger till höger om $z_{0,95} = 1,645$. Eftersom $z > z_{0,95}$ följer att H_0 kan förkastas Slutsats: På signifikansnivån 5% är SOFFA:s nya medicin mer effektiv än den som idag säljs.
6. (a) Rita spridningsdiagrammet (alternativt: övervägt rimligheten i ett (linjärt) samband).
(b) Korrelationskoefficienten i Excels utdatasammanfattning kallas för "Multipel-R" och avläses till $0,802 \approx 80\%$.
(c) Här efterfrågas ett konfidensintervall för ett framtida medelvärde, dvs vi behöver använda sambandet

$$\left[b_0 + b_1x + t_{n-2;\alpha/2} s \sqrt{\frac{1}{n} + \frac{(x - \bar{x})^2}{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}}, b_0 + b_1x + t_{n-2;1-\alpha/2} s \sqrt{\frac{1}{n} + \frac{(x - \bar{x})^2}{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}} \right].$$

Från utdatasammanfattningen kan vi utläsa $b_0 = 13,3$, $b_1 = 19,8$, $n = 12$, $s = 2,259$. Kvadratsumman i nämnaren $\sum_i (x_i - \bar{x})^2 = s_x^2(n-1) = 0,2345$. Konfidensnivån var given till 95%, dvs $\alpha = 0,05$, vilket med $n-2 = 10$ frihetsgrader ger ur tabell $t_{12-2;1-0,05/2} = -t_{12-2;0,05/2} = 2,228$. Önskad koncentration uppgavs till $x = 0,50$. Givet var även $\bar{x} = 0,469$. Allt detta sammantaget ger konfidensintervallet för medelvärdet för värmeutvecklingen till $[21,71; 24,69]\text{J/gram}$.